

Naročnina

Dnevna izdaja

za kraljevino Jugoslavijo

mesечно 25 Din

polletno 150 Din

celoletno 300 Din

za inozemstvo

mesечно 40 Din

nedejska izdaja

ceste po v Jug

slaviji 120 Din, za

inozemstvo 140 D

Ureaništvu je v Kopnarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, neizbrani
pisma se ne sprejemajo. Ureaništvu
telefon št. 2030, upravištvo št. 2325

SLOVENE

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Ceneoglasov
1 slop. pesni-vrsta
malloglasov po 150
in 20, večji og. asl
nad 40 mm v širine
po Din 2-50 veliki
po 3 in 4 Din, v
uredn. škem delu
vrstica po 10 Din
p. pr. večim g
naročnu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedelka in
dneva bo prazniku

Informativen list za slovenski narod

Uprava je v Kopnarjevi ul. št. 6 - Ljubljani
račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.348
za inzerate, Sarajev št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797Novoletni govor
Njegovega Veličanstva kralja Aleksandra I.

„Politika miru in ustvarjanja mednarodnega reda so absolutne osnove politike kraljevine Jugoslavije“

Belgrad, 31. decembra. (Opolnoči v kraljevem dvoru na Dedinju.) (AA) Na pozdravni govor gosp. predsednika vlade generala Pere Živkovića na meji starega in novega leta je Nj. Vel. kralj blagovolił odgovoriti z naslednjimi besedami:

>Gospod predsednik!

Gospodi ministri!

Vaše čestitke in vdane želje, ki ste mi jih predložili na začetku novega leta, sprejemam z zadovoljstvom. Ono prihajajo na koncu enoletnega naporega in zvestega dela.

Naš narod, navdahnjen z zdravim razsodnostjo in globoko nacionalno zavestjo, je sprejel s pravim navdušenjem moje iskrene besede z dne 6. januarja in se je zgrnil z vseh strani na poziv svojega kralja, da dvigne nacionalno edinstvo kot svetinjo in da stavi državo nad vse.

V globoki veri, da moramo iskati nove metode dela in krčiti nove poti, ves narod z zaupanjem in vdanostjo sledi naporom in

stremljenjem kraljevske vlade, kar je posledica vašega dela in brzega urejevanja razmer v državi. Ko je minula nevarnost duhovnega razsula in razedinjevanja, sem se odločil za 3. oktober. On predstavlja smisel mojih teženj in cilj mojih prizadevanj. Kraljevina Jugoslavija, organizirana z globoko vero, predstavlja višjo sintezo naših vojnih izrazov in odlik, ki bo z notranjo harmonijo omogočila razvoj vseh lepih strani našega časa ter na zunanost ustvarila silo, edinstvo in čvrsto enokrvnega naroda. V taki kraljevini Jugoslaviji, o tem sem globoko preverjen, bo dosežena ustvaritev onih ustanov državne uprave in državne ureditve, ki bo najbolje odgovarjala nacionalni potrebi in državnim interesom.

Kraljevska vlada bo z vsemi silami nadaljevala delo v tem pravcu in bo stremela za tem, da bo na višku vseh visokih nacionalnih in državnih stremljenj.

Odobravajoč delo in vaše prizadevanje pričakujem, gospodje, da boste v bližajočem se obdobju dela, pri katerem vas bo spremljalo moje popolno zaupanje, nadaljevali odločno izvajanje izenačenja novega zakonodavstva in da boste dosegli one rezultate in one uspehe, ki jih z zaupanjem in s pravico pričakuje ves naš narod, ta iskreni prijatelj države in dobre uprave. Pri tem svojem delu boste imeli tudi poslej pred očmi samo interese naroda in države in boste storili vse, da bodo tudi vam podrejeni organi državne uprave poznali samo popolno zakonitost, pravico in absolutno enakost vseh in nasproti vsem.

Naše nacionalno gospodarstvo in državne finance pričakujejo v nastopajočem letu vso vašo pozornost in kar moči veliko delavnost. Gospodarski polet naše kraljevine in njena delavnost morata spet dospeti do takega razvoja, da ne bo več potrebno, da bi najboljše mišice našega naroda iskale dela v tujini in

kruha izven meja naše prostrane domovine. Bogastvo naše obdarjene zemlje se bo razvijalo in blagostanje bo moči doseči samo z razvojem in dobro organizacijo delavnosti.

Uprava in sila naše kraljevine in njena visoka zavest mednarodnih dolžnosti bo še nadalje v službi mednarodne zajednice in bo na ta način tudi poslej žela zasluženo priznanje.

Naj bi se z naše strani ne opustilo nič, kar bi bilo moči storiti v zajednici z našimi zavezniki-prijatelji za delo mednarodnega mira. Politika miru in ustvarjanje mednarodnega reda so absolutne osnove politike kraljevine Jugoslavije.

S takim pojmovanjem in željami se zahvaljujem za čestitke k novemu letu in vračam svoje kraljevske čestitke svoji kraljevski vladi in vsemu jugoslovanskemu narodu z željami, da bi premišljivi Bog v novem letu naklonil mojemu dragemu narodu vse dobro, srečo in blagostanje.

Pregled dela kraljevske vlade

Belgrad, 31. decembra. (Opolnoči.) (AA) Njuni kraljevski Veličanstvi kralj in kraljica sta ob 22 v pričakovanju novega leta priredila v svojem dvorcu soarejo; ki so ji prisostvovali kot povabljeni vsi gospodje člani kraljevske vlade s svojimi gospodi. Ko se je poslavljalo staro leto in je vselajalo novo leto, je predsednik ministrskega sveta general Peter Živković čestital Njunima Veličanstvom novo leto in podal pregled dela kraljevske vlade tekom leta 1929. z naslednjimi besedami:

>Vaše Veličanstvo!

Na koncu starega leta in ob zaključku enoletnega dela kraljevske vlade, ki ji imam čast načelovati po najvišjem zaupanju Vašega Veličanstva, si dovolim prositi za dovoljenje, da predložim vašemu Veličanstvu pregled dela kraljevske vlade v dobi tega zgodovinskega obdobja državnega in narodnega življenja naše kraljevine.

Globoko nacionalno čutenje in zgodovinski pokret z dne 6. januarja ter besede Vašega Veličanstva, ki ste jih tega dne naslovili na nas, vaše ministre, so nam jasno predložile in nam odkazale velike dolžnosti ter resne naloge novega sistema uprave. Kraljevska vlada je to najvdanejšo obdobje in skušala z vsemi silami odgovoriti tej najvišji časti in zaupanju.

Utrditev narodnega in državnega edinstva.

Srečen sem, da morem v imenu kraljevske vlade pred Vašim Veličanstvom zanesljivo izjaviti, da je narodno in državno edinstvo, ta prva skrb Vašega Veličanstva, že globoko ukoreninjeno v sredi našega naroda, ki z vseh strani naše prostrane kraljevine baš te dni polaga pred kraljevski prestol svečane zaobljube svojemuzvišenemu vladarju in narodnemu edinstvu. Veliki zamah Vašega Veličanstva je mogočno dvignil narodni duh širrom vse naše lepe zemlje in okrepil vsa sreča. Naš narod gleda z zaupanjem v svojo veliko bližnjo bodočnost in s ponosom sledi svojemu kralju. Kraljevina Jugoslavija predstavlja s svojim imenom in s svojo upravno razdelitvijo na devet banovin sintetično rešitev našega nacionalnega in državnega vprašanja. Ta modra odločitev Vašega Veličanstva pomeni začetni datum v zgodovini našega preporeka ter

je bila sprejeta z vso dušo od vsega naroda ter odobrena s pravim rasnim oduševljenjem. Državna uprava je prejela najjasnejšo direktivo in silno vzpodbudo za nesebično delo. Kraljevska vlada pričakuje zanesljivo v najbližnji bodočnosti najugodnejših uspehov za dobro upravo in notranjo konsolidacijo. Opirajoč se na prepričanje, da je za popolno državno in narodno edinstvo največji pogoj enakost zakonov, je kraljevska vlada storila vse, da se čimprej izvede izenačenje zakonov v kraljevini. Dober del tega velikega in važnega posla je bil storjen v najkrajšem roku in bo ta posel dokončan. V najkrajšem času se bo čutilo njegovo delovanje. Narodova bodočnost kraljevine zahteva, da se budno spremlja fizična vzgoja mladine. Te naloge se je kraljevska vlada lotila odločno ter uveljavila zakon o enotnih metodah te vzgoje o skladu s potrebami in željami narodnega duha.

Verska politika vlade.

Popolno svobodo in strpnost napram veroizpovedim je kraljevska vlada ustvarila z zakonsko ureditvijo odnosov države napram priznanim veroizpovedim. To delo se sedaj vsestransko izvaja. Z dovršitvijo te državne naloge bo izpolnjena zdrava moralna misel vseh religij v korist verskega miru, vse to pa v znanem duhu naših tradicij.

Za blagor poljedelskega in delavskega stanu.

Socialna pravičnost in harmonija je bila od nekdaj največji interes in plemenita odločitev Vašega Veličanstva. Sledeč temu je kraljevska vlada posvetila posebno pozornost interesom vseh socialnih slojev. Ona vidi v socialnem ravnotežju in harmoničnem razvoju bitni pogoj narodnega blagostanja in zadovoljivega družabnega reda. Kakor je kraljevska vlada bila čvrsta ter odločna v obrambi državne avtoritete in javnega reda, tako je tudi temu primerno čutila dolžnost, da v smislu zakonov in racionalne pomoči učvrsti vse družabne sloje.

Prva skrb vlade je namenjena našemu poljedelcu in njegovemu še vedno težkemu položaju. Zavedajoč se, da bo najbolje služila vzvišenim nameram Vašega Veličanstva, bo

kraljevska vlada neumorno delovala na uspešnem izvajanju gospodarskih zakonov ter bo s potrebnimi ukrepi stremela za tem, da učvrsti tudi kreditno sposobnost poljedelca, tako da lahko mirno gleda v bodočnost in z zaupanjem izvaja svojo delovno moč. Poljedelec, kakor tudi vse narodno gospodarstvo bo obvarovalo narod pred možnimi nevarnostmi nekih organizacij in smeri mednarodnega gospodarstva, ki čedalje bolj ogrožajo slabše gospodarske edinice, zlasti pa agrarne države. Naše delavstvo se je obvarovalo razdiralnih vplivov protisocialnih in protidržavnih stremljenj. Njegova narodna zavest in naše solidno socialno zakonodavstvo sta dvignila delavca na dostojno in priznano višino. Kraljevska vlada ne bo zamudila prilike, da ne bi posvetila temu dejstvu svojo popolno pažnjo.

Okrepitev našega gospodarskega položaja in financ.

Izboljšanje gospodarskih razmer in delavnosti bo omogočilo popolno sodelovanje državnih financ in vztrajno finančno politiko, ki jo bo vlada tudi v bodoče z vso odločnostjo izvajala. Popolno izenačenje davčnega zakonodavstva je šele v izvajanju. V najkrajšem času se bo pokazala pravičnost razdelitve davčnih bremen in možnost eventualnih razbremenitev brez škode za državne potrebe in proračunsko ravnotežje, ki ga je treba najskrbneje varovati in pospeševati. Sledeč tej finančni politiki kraljevske vlade lahko že pred zaključkom proračunskega leta izjavim, da gledamo s popolnim zaupanjem v bodočnost državnih financ. Z zaščito pravnega reda in javne varnosti ter gospodarske okrepitve in urejevanja financ je kraljevska vlada prepričana, da bo notranja konsolidacija države uspešno napredovala, da bo gospodarska križ prebrodila in da bo javni kredit dvignjen na dostojno višino. To izjavljam že zdaj na koncu prvega leta dela pod novim sestavom z vso zavestjo in vero v gospodarski polet in močni duh vseh elementov obtega gospodarskega življenja. Poglobitev mednarodnega ugleda kraljevine in priznanje njenemu aktivnemu sodelovanju na velikem delu mednarodnega mira se obenti posebno v varnosti in v notranjem zaupanju.

Vlada dela v zavesti popolnega kraljevega zaupanja.

Vaše Veličanstvo prosim za dovoljenje, da izjavim, da je kraljevska vlada hvaležna za neizmerno čast, ki jo uživa s trajnim in najpopolnejšim zaupanjem, ki ji ga je poklonilo Vaše Veličanstvo. S tem zaupanjem Vašega Veličanstva se je mogla vlada z vsemi svojimi silami posvetiti državi in njenemu napredku. S tem bo najbolje in po svojih najboljših močeh odgovorila svoji visoki in težki dolžnosti. Kraljevska vlada se zaveda, koliko dolguje za skromne uspehe svojega dela moralni pomoči, ki ga ji je izkazalo Vaše Veličanstvo, kakor tudi osebnim naporom Vašega Veličanstva za naš narodni procvit. Vse to pa z najglobokejšo hvaležnostjo in občudovanjem. Velika misel in ideja, izrečena v manifestu Vašega Veličanstva z dne 6. januarja in silni akt z dne 3. oktobra sta povezala v enotno idejno skupnost ves naš narod brez razlike vere, plemen in prošlosti. To narodno edinstvo in odobravanje velikih nalog, ki nam jih je postavilo v dolžnost Vaše Veličanstvo kakor tudi sestav uprave, ki je bil uveden z gornjimi zgodovinskimi odločitvami Vašega Veličanstva, bodo ostale jasne smernice za vse naše delo in za vse akcije kraljevske vlade za srečo države in blagostanje vsega naroda. Rezultat vseh naporov navedenih momentov in harmonično delo v vladi je stalnost, ki je potrebna vsakemu uspehu pri delu. S takim pojmovanjem, občutki in željami izrekamo Vašemu Veličanstvu svojo neizmerno hvaležnost za visoko zaupanje in brezmejno zvestobo in vdanost ter naše ponižne čestitke za porajajoče se novo leto z željo, naj bi Bog podelil srečo, zdravje in dolgo življenje Vašemu Veličanstvu in vzvišenemu kraljevskemu domu.

★

Zaključujoč svoj govor je gospod predsednik vlade izročil Nj. Vel. izrpen pregled kraljevske vlade o delu za blagor našega naroda.

Na ta pozdrav in na to poročilo gosp. predsednika vlade je odgovoril Nj. Vel. kralj, kakor gori objavljeno.